

02/05/2026

3L00116

4th year B.A.LLB
Marks: 60

SEM = VIII

Ref: *[Signature]*

Time: 2 Hours

Q.1 Answer any six of the following:

12

- Define 'Capital Expenditure'.
- Define Long Term Capital Asset as per the Income Tax Act.
- What is Indirect Taxation?
- Explain 'Perquisite'?
- Give any two heads under Income from Other Sources.
- Define Assessment Year and Previous year as per the Income Tax Act.
- When and why was GST introduced in India?
- What kind of exemptions are available under the Maharashtra State Tax on Professions, Trades, Callings and Employments Act, 1975?
- What do you understand by the term 'Destination based Tax on Consumption' with reference to the GST?
- Define the terms 'Tax Evasion' and Tax avoidance.

Q.2 Answer any two of the following:

12

- Explain the role and powers of the GST Council.
- What is Dual GST Model? Explain It's Features?
- Explain Professional Tax and its applicability.
- Define Person as per the Income Tax Act.

Q.3 Solve the following Situations (Any 2)

12

- Ms. Priti, retired from service in the year 2023-24. She received the arrears of salary pertaining to the Financial Year 2022-23 after her retirement.
 - State whether the arrears as received by Ms. Priti are taxable. If so, when. Give reasons for your answer.
 - Is there any relief under the Income Tax Act for the receipt of arrears of salary.
- Mr. Pratham is an international referee for professional Football games. He acts as a referee in an international match conducted by the Sports Authority of India for which he gets paid.
He is also appointed as a referee for a charity match conducted by a Corporate Organisation but is been paid the fees as a referee for the said charity match. Determine, providing elaborate reasons, whether Mr. Pratham is required to pay any GST for any or both the matches. Also, mention the relevant provisions of the GST Act.

- c. Ms. Neepa incurred a loss of in Speculative Business. Advise whether she can adjust this loss against the profit of her normal business? Critically analyse the facts of the matter.
- d. Ms. Anjali supplied goods worth Rs. 50,000 to Mr. Deven. Discuss with reasons whether this will be considered as a Taxable event under GST Act?

Q.4 Answer any two of the following:

24

- a) Write a detailed analysis of the various deductions and exemptions available under the various provisions of the Income Tax Act.
- b) Explain the various types of GST in India. Discuss the distinguishing characteristics of each type of GST.
- c) Elaborately discuss the various provisions related to determining the Residential Status of different classes of Assesses as per the provisions of the Income Tax Act.
- d) Discuss and analyse the various provisions of the Maharashtra State Professional, Trade, Callings and Employment Act, 1975.

वेळ: २ तास

गुण: ६०

- टीप: 1. सुनिश्चित करा की तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका प्राप्त झाली आहे.
 2. उत्तर पत्रिकेत तुमची ओळख कोणत्याही ठिकाणी उघड करू नका.
 3. आवश्यकता असल्यास / आवश्यक असल्यास उदाहरणे / स्पष्टीकरणे / संदर्भ प्रदान करा.

प्रश्न १ खालीलपैकी कोणत्याही सहा प्रश्नांची उत्तरे द्या:

१२

- अ) 'भांडवली खर्च' परिभाषित करा.
 ब) आयकर कायदानुसार दीर्घकालीन भांडवली मालमत्तेची व्याख्या करा.
 क) अप्रत्यक्ष कर म्हणजे काय?
 ड) 'परक्विझिट' स्पष्ट करा?
 इ) इतर स्रोतांमधून उत्पन्न अंतर्गत कोणतेही दोन शीर्षक द्या.
 फ) आयकर कायदानुसार कर निर्धारण वर्ष आणि मागील वर्ष परिभाषित करा.
 छ) भारतात जीएसटी कधी आणि का लागू करण्यात आला?
 ह) महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय, व्यापार, व्यवसाय आणि रोजगार कर कायदा, १९७५ अंतर्गत कोणत्या प्रकारच्या सूट उपलब्ध आहेत?
 १) जीएसटी संदर्भात 'गंतव्यस्थानावर आधारित उपभोग कर' या संज्ञेचा तुम्हाला काय अर्थ आहे?
 ज) 'कर चुकवणे' आणि 'कर टाळणे' या संज्ञा परिभाषित करा.

अ.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

१२

- १) जीएसटी परिषदेची भूमिका आणि अधिकार स्पष्ट करा.
 २) दुहेरी जीएसटी मॉडेल म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा?
 ३) व्यावसायिक कर आणि त्याची लागूता स्पष्ट करा.
 ४) प्राप्तिकर कायदानुसार व्यक्तीची व्याख्या करा.

अ.३ खालील परिस्थिती सोडवा (कोणत्याही २)

१२

अ. सुश्री प्रीती, २०२३-२४ मध्ये सेवेतून निवृत्त झाल्या. त्यांना निवृत्तीनंतर २०२२-२३ आर्थिक वर्षातील थकबाकीदार वेतन मिळाले.

- १) सुश्री प्रीती यांना मिळालेली थकबाकी करपात्र आहे का ते सांगा. जर असेल तर कधी. तुमच्या उत्तराची कारणे द्या.
 २) थकबाकीदार वेतन मिळण्यासाठी आयकर कायदांतर्गत काही सवलत आहे का?

b. श्री. प्रथम हे व्यावसायिक फुटबॉल खेळांसाठी आंतरराष्ट्रीय पंच आहेत. ते भारतीय क्रीडा प्राधिकरणाद्वारे आयोजित आंतरराष्ट्रीय सामन्यात पंच म्हणून काम करतात ज्यासाठी त्यांना पैसे मिळतात. त्यांना एका कॉर्पोरेट संघटनेद्वारे आयोजित केलेल्या धर्मादाय सामन्यासाठी पंच म्हणून देखील नियुक्त केले जाते परंतु त्यांना त्या धर्मादाय सामन्यासाठी पंच म्हणून शुल्क दिले जाते. श्री. प्रथम यांना कोणत्याही किंवा दोन्ही सामन्यांसाठी कोणताही GST भरावा लागेल का, याची सविस्तर कारणे द्या. तसेच, GST कायद्यातील संबंधित तरतुदींचा उल्लेख करा.

c. सुश्री नीपा यांना सट्टेबाजी व्यवसायात तोटा झाला. त्यांना सल्ला द्या की ती त्यांच्या सामान्य व्यवसायाच्या नफ्याविरुद्ध हा तोटा समायोजित करू शकते का? प्रकरणातील तथ्यांचे गंभीर विश्लेषण करते.

d. सुश्री अंजली यांनी श्री. देवेन यांना ५०,००० रुपयांच्या वस्तूंचा पुरवठा केला. GST कायद्याअंतर्गत हा करपात्र कार्यक्रम मानला जाईल का, याची कारणे देऊन चर्चा करा?

प्रश्न ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या:

२४

अ) प्राप्तिकर कायद्याच्या विविध तरतुदींनुसार उपलब्ध असलेल्या विविध वजावटी आणि सूटांचे तपशीलवार विश्लेषण लिहा.

ब) भारतातील विविध प्रकारचे जीएसटी स्पष्ट करा. प्रत्येक प्रकारच्या जीएसटीच्या विशिष्ट वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

क) प्राप्तिकर कायद्याच्या तरतुदींनुसार विविध वर्गातील करदात्यांचा निवासी दर्जा निश्चित करण्याशी संबंधित विविध तरतुदींची सविस्तर चर्चा करा.

ड) महाराष्ट्र राज्य व्यावसायिक, व्यापार, व्यवसाय आणि रोजगार कायदा, १९७५ च्या विविध तरतुदींची चर्चा आणि विश्लेषण करा.
